

ZETTEN JULLIE LEZEN OM IN ACTIE?

Hoe kan je ouders betrekken bij leesactiviteiten?

Materialen en praktijkvoorbeelden voor leraren

Deze brochure is ook digitaal beschikbaar via
<https://www.vcov.be/ouderinfotheek/in-de-kijker/lezen-in-actie>

Samengesteld in het kader van het Lezen in Actie project

Inhoudstafel

Ouders informeren over en laten participeren aan het project Lezen in Actie

Infofilmpje voor ouders uitleg project Lezen in Actie	3
Infobrief voor ouders uitleg project Lezen in Actie – kort	4
Infobrief voor ouders uitleg project Lezen in Actie – lang	6
De mogelijke rol van ouders en ouderwerkingen bij Lezen in Actie en de Grote Voorleesdag	8

Inspiratiemateriaal om ouders te betrekken bij het lezen

Inspelen op de beginsituatie van ouders	9
Inspiratievragen: wat vinden ouders haalbaar om thuis te doen rond lezen?	12
Leesplan: wat kan een school en een ouderwerking doen?	16
Infofilmpje voor ouders: cruciale rol van ouders bij de leesopvoeding van hun kind	18
Meertalig voorlezen	19
Leesbingo	21
Leesdobbelsteen	23
Uitnodiging voorleesmoment	25
Bedanking ouders	27
Lezen thuis, tips voor ouders	29
Voorleestips voor ouders	30
Inspiratiebundel ouders betrekken via poëzie	31
E-toolkit ouderbetrokkenheid	32

Praktijkvoorbeelden ouders betrekken bij het lezen

Koffiemoment lezen en voorlezen	33
Voorleeswandeling voor gezinnen	35
Boekenhoek voor leerlingen en ouders	36
Verteltassen	37
Toonmoment verteltassen	38
Ouderwerking zorgt mee voor leesinfrastructuur	39
Inspiratie leesacties voor secundair onderwijs	42

Infofilmpje voor ouders uitleg project Lezen in Actie

Voor ouders van een kind in het [basisonderwijs](#):

Voor ouders van een kind in het [secundair onderwijs](#):

Infobrief voor ouders uitleg project Lezen in Actie - kort

Infobriefje voor ouders (groep 1, groep 2 en groep 3):

Beste ouder

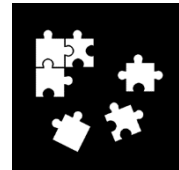
[Logo van de school]

[afbeelding van het boek]

Dit schooljaar praten we in de klas over het boek [titel boek]

Thuis kunnen jullie enkele leuke activiteiten of spelletjes kiezen bij dit boek, bijvoorbeeld [activiteiten schrappen of toevoegen naargelang activiteiten in het betreffende boekenarrangement, pictogrammen ook toevoegen of verwijderen naargelang mogelijke activiteiten]:

- een poppenkast spelen met personages uit het boek,
- een puzzel maken van een tekening uit het boek,
- een (voor)leesbingo spelen
- een sprookjesraadsel oplossen
- een boekenhoek inrichten m.b.v. QR-codes
- elkaar interviewen over je favoriete verhaal...

Dit zorgt voor meer leesplezier.

Doen jullie ook mee?

Wil je meer info over het project? Scan deze QR-code: [afbeelding QR-code naar het filmpje]

Zin om te delen? Deel je creaties met de leraar of via onze padlet [afbeelding QR-code naar de padlet]

Infobriefje voor ouders groep 4 (6^e lj en 1^e graad secundair onderwijs):

[Logo van de school]

Beste ouder

[afbeelding van het boek]

Dit schooljaar praten we in de klas over het boek [titel boek]

Thuis kunnen jullie enkele leuke activiteiten kiezen bij dit boek, bijvoorbeeld [activiteiten schrappen of toevoegen naargelang activiteiten in het betreffende boekenarrangement. Eventueel ook pictogrammen toevoegen bij de activiteiten]:

- een rustige leesplek inrichten,
- elkaar interviewen over je favoriete verhaal
- een tiktok filmpje maken over het boek...

Dit zorgt voor meer leesplezier.

Doen jullie ook mee?

Wil je meer info over het project? Scan deze QR-code: [afbeelding QR-code naar het filmpje]

Zin om te delen? Deel je creaties met de leraar of via onze padlet [afbeelding QR-code naar de padlet]

Infobrief voor ouders uitleg project Lezen in Actie - lang

Beste ouder

Onze school doet mee aan het project 'Lezen in Actie'! In dit leesproject zullen de school, de lokale bibliotheek en het gezin samenwerken.

Wat gebeurt er op school?

Enkele leraren krijgen extra vorming over lezen op school. Dit team werkt ook 'boekenarrangementen' uit. Een boekenarrangement bestaat uit materialen die bij een bepaald boek horen. Zo kunnen er vragen zijn over een boek om samen over te praten, maar ook opdrachtjes. Allemaal om onze leerlingen te motiveren om te lezen!

In de week van 22 tot 26 november 2021 zal de school ook deelnemen aan de Grote Voorleesdag. Ouders en grootouders worden uitgenodigd om die week voor te lezen.

Wat gebeurt er thuis?

We willen dat de leerlingen ook thuis praten over de boeken. Het hele gezin kan kijken naar onze leuke filmpjes over een bepaald boek. Daarna zijn er opdrachtjes om samen met ouders, broers of zussen te doen.

Waarom willen we ouders betrekken in dit project?

Samen praten over boeken met ouders, broers en/of zussen helpt kinderen om deel te nemen aan de leesactiviteiten op school. Bovendien geeft het kinderen zin in lezen. Ouders kunnen ook de boekenarrangementen helpen verbeteren. De samenwerking tussen ouders en de school voor dit project kan de ouderbetrokkenheid op school meer algemeen ook bevorderen.

Wil je samen met de school nadenken over dit project?

Ben jij de ouder die we zoeken? Duid op het antwoordstrookje onderaan aan hoe je graag wil helpen. Geef dit antwoordstrookje aan de school.

Heb je graag meer info over dit project, [contacteer/kijk op de schoolwebsite/...](#)

Met enthousiaste leesgroet,

[De school/directie/lid van het kernteam...](#)

Ik (naam ouder) ben de vader of moeder van
..... (naam leerling) uit klas
(naam klas van leerling) en wil graag mee helpen aan het project Lezen in Actie en/of de Grote Voorleesdag.

Hoe kan jij als ouder helpen?

- Ik wil mee nadenken over het samenstellen van de boekenarrangementen,
- Ik wil mijn ervaringen delen bij het gebruiken van de boekenarrangementen,
- Ik wil voorlezen tijdens de Grote Voorleesdag,
- Ik wil deelnemen aan een oudercafé in januari/februari om ervaringen met het leesproject te delen met ouders van andere scholen
- ...

De mogelijke rol van ouders en ouderwerkingen in project Lezen in Actie en de Grote Voorleesdag

Uw school doet mee aan het project 'Lezen in Actie' en 'de Grote Voorleesdag'. Super! Ouders spelen een belangrijke rol hierbij. In dit document vinden jullie daarom tips over hoe jullie individuele ouders en/of de ouderwerking kunnen betrekken bij deze (voor)lees projecten.

Tip 1. Informeer de ouders en/of ouderwerking over het project 'Lezen in Actie' en 'de Grote Voorleesdag'. Je kan hiervoor de infobrief en het filmpje voor ouders gebruiken.

Tip 2. Vraag input bij de ouders en/of ouderwerking. Wat verwachten ze van het project en waar willen ze een bijdrage leveren? Communiceer hierover met de Pedagogische begeleider.

- Heeft een ouder bijvoorbeeld vanuit zijn professionele achtergrond goede ideeën voor een boekenarrangement?
- Kan je bij het uitwerken van het boekenarrangement voor (groot)ouders hun stem bevragen? Of kan je een voorstel van een boekenarrangement voor (groot)ouders aftoetsen bij de ouderwerking?
- Kan je bij een ouder of bij de ouderwerking ideeën rond het bereiken van moeilijk bereikbare ouders aftoetsen?
- Kan een ouder deelnemen aan het kernteamoverleg?
- Laat je inspireren door enkele praktijkvoorbeelden van ouderwerkingen voor leesbevordering. De ouderwerking kan bijvoorbeeld:
 - een voorleesmoment organiseren tijdens de Grote Voorleesweek, eventueel een voorleeswandeling organiseren
 - een boekenhoek of schoolbib inrichten
 - (voorlees)boeken aankopen, koppel eventueel een wedstrijdement aan het schenken van boeken
 - afspraken maken met de lokale bibliotheek om de bibbus uit te nodigen
 - een filmnamiddag organiseren rond een film horende bij een boek, zoals bijvoorbeeld De Grote Vriendelijke Reus...

Tip 3. Denk na over hoe je ouders lokaal kan aanspreken om te bevragen hoe het loopt, bijvoorbeeld tijdens een oudercontact.

Tip 4. Denk na over hoe jullie ouders of de ouderwerking informeren over en uitnodigen voor het oudercafé of de 'open oudersessies'.

Tip 5. Denk na over welke rol ouders en/of de ouderwerking kunnen spelen bij de afsluitende stoefdag in mei-juni 2022.

Inspelen op de beginsituatie van ouders

Wat is het?

Één aanpak om alle ouders te betrekken bij het lezen bestaat niet. Ouders hebben verschillende ideeën over lezen en hun eigen rol daarbij. Van belang is om de beginsituatie van ouders te leren kennen, om er vervolgens op in te kunnen spelen.

Hoe ga je te werk?

Sta als leraar stil bij deze vragen en ga -indien nodig- in gesprek met ouders om een antwoord te krijgen.

- Hoe staan ouders tegenover lezen en voorlezen?
- Wat vinden laaggeletterde ouders van lezen? Realiseren ouders zich dat je zelf niet (vlot) moet kunnen lezen om toch aan de slag te gaan met boeken?
- Hoe staan anderstalige ouders tegenover meertaligheid? Hebben ze het idee dat ze moeten voorlezen of vertellen in het Nederlands? Zien ze meertaligheid als een troef of een probleem?
- Welke drempels en moeilijkheden ervaren ouders om hun kinderen aan het lezen te krijgen, om boeken te kopen of te ontlenen in een bib?
- Welke capaciteiten erken je bij ouders om te samen met hun kind over een boek aan de slag te gaan (voorlezen, vertellen... in het Nederlands of in de thuistaal)?

Je kan ook de leerlingen bevragen via onderstaande vragen:

Hoe vaak gebeurt dit?	Nooit	Soms	Vaak
Mijn moeder of vader leest mij thuis voor			
Mijn moeder of vader praat met mij over boeken			
Mijn moeder of vader gaat met mij naar de bibliotheek			

Probeer de beginsituatie van ouders samen te vatten:

Hoe denken onze ouders over lezen en hoe is hun (voor)leesgedrag? Maak een **globale** inschatting.

1. ____ % van onze ouders leest zelf niet, leest nauwelijks of niet voor en is niet of onvoldoende (voor)leesvaardig. Deze ouders lezen nooit, of minder dan één keer per maand voor aan hun kind(eren). Zij staan neutraal tegenover het nut van voorlezen of vinden voorlezen niet nuttig.
2. ____ % van onze ouders leest zelf weinig en leest weinig voor, maar wel minstens één keer per maand. Zij vinden voorlezen enigszins nuttig en waarderen voorlezen met mate.
3. ____ % van onze ouders leest zelf regelmatig en leest regelmatig tot veel voor, minstens één keer per week. Zij vinden voorlezen nuttig en (heel) leuk.
4. ____ % van onze ouders spreekt niet goed Nederlands. Hiervan kan ____ % (voor)lezen in een andere thuistaal dan het Nederlands.

Stem je tips voor ouders af op hun beginsituatie.

- Voor ouders die overtuigd zijn dat lezen of voorlezen niet belangrijk is: Afhankelijk van de leeftijd van de leerlingen kan je de voordelen benoemen. Bijvoorbeeld letterherkenning, begrijpend luisteren, empathie ontwikkelen, woordenschat uitbreiden of wereldbeeld verbreden. Veel ouders vinden het rapport en de punten belangrijk, lezen zorgt niet direct voor een beter rapport. Het kan wel helpen om leerstof beter te verwerken.
- Voor laaggeletterde ouders: Maak de ouders duidelijk dat je met een boek meer kan doen dan lezen of voorlezen. Je kan bijvoorbeeld samen in boeken of albums kijken en in je voorkeurstaal benoemen wat je ziet, vragen stellen en verhalen of eigen herinneringen vertellen. Bij bijna elk boek kan je zoek- of telopdrachten geven; zoekboeken zijn hier natuurlijk extra geschikt voor.
- Voor anderstalige ouders: Een ouder kan een meertalig of anderstalig boek lezen. Bij een meertalig boek staat de tekst zowel in het Nederlands als in een andere taal. Leg uit dat een voorlezen in de thuistaal ook goed is voor de ontwikkeling van het Nederlands.
- Een ouder kan ook wiegeliedjes of kinderliedjes zingen voor of samen met het kind, over een thema dat te maken heeft met het boek.
- Een ouder kan ook een spelletje of een activiteit doen gerelateerd aan het thema van het boek. Je kan hierbij wijzen op het belang van spelend leren. Sommige ouders hebben een zeer klassiek idee van leren. Als het een spelletje is, gaan ze ervan uit dat het kind niets bijleert. Je kan dit eventueel weerleggen door een boek en een opdracht te tonen en daarbij te benoemen welke woorden of verhaalelementen zo herhaald worden.

Tips? Hoe kan je variëren?

Vraag de ouders wat de voornaamste reden is waarom voorlezen thuis soms niet lukt. Je kan bijvoorbeeld papieren met deze redenen (en nog andere of een blanco blad) ophangen in de ruimte en vragen om zich te verplaatsen naar de reden waarom ze er niet altijd aan toekomen. Eventueel vraag je één of enkele ouders om hun positie te verklaren. Hierna volgen een aantal tips en mogelijkheden om deze drempels te verlagen.

Mogelijke drempels voor ouders en antwoorden hierop vind je in een [presentatie van de Schoolbrug](#) (slide 45-59). Voorgaande informatie werd ook grotendeels gebaseerd op de materialen van de [Schoolbrug](#).

WAAROM LUKT ZELF VOORLEZEN (SOMS) NIET?

Ik heb te weinig tijd

Ik ben bang dat de
boeken stuk gaan.

Mijn Nederlands is niet
goed genoeg.

Ik heb geen (leuke)
boeken in huis

Mijn kinderen tonen
geen interesse.

...

Inspiratievragen

Wat vinden ouders haalbaar om thuis te doen rond lezen?

Wat is het?

Een school en ouderwerking kunnen ouders stimuleren om thuis activiteiten rond boeken en lezen te doen met hun kind. Naast de beginsituatie van ouders (zie pagina 9), kunnen ook andere zaken bepalen wat haalbaar is voor ouders om thuis te doen.

We geven enkele inspirerende formuleringen om te vragen wat haalbaar is voor ouders.

De inspiratievragen

Hoeveel tijd kan je in één week met je kind besteden aan activiteiten rond boeken?

- 0 minuten
- 30 minuten
- 1 uur
- 2 uur of meer

Welke activiteiten rond boeken of lezen zijn voor jou haalbaar om te doen thuis?

- Verhalen vertellen
- Voorlezen
- Samen lezen
- Praten over boeken of interesse tonen in wat je kind leest
- Een liedje zingen, een spelletje spelen of een andere activiteit doen over een thema gerelateerd aan een boek
- Een luisterverhaal of digitaal prentenboek opzetten
- Een educatief spelletje laten spelen op de computer, tablet, gsm...
- Instructies (laten) lezen, bijvoorbeeld de handleiding van een nieuw spelletje of een nieuw recept uit een kookboek
- Boeken, tijdschriften, kranten, strips... in het zicht zetten
- ...

Vragen specifiek over de bieb

- Ga je samen met je kind naar de bieb?
- Welk soort boekjes kiezen jullie in de bieb? (voor)leesboekjes of informatieboekjes...
- Leen je ook eens andere materialen in de bieb, bijvoorbeeld een verteltas, dvd...
- ...

Tips! Hoe kan je variëren?

- Je kan tijdens een oudercontact of op een ander moment eens polsen bij ouders wat zij haalbaar vinden om thuis te doen.
- Je kan ouders een korte vragenlijst laten invullen. Let hierbij op dat dit moeilijk kan zijn voor anderstalige of laaggeletterde ouders.
- Als ouders niet goed weten welke activiteiten voor hen haalbaar zijn om thuis te doen, geef dan enkele suggesties. Mogelijk hadden ze er zelf nog niet bij stilgestaan dat ze ook luisterboeken of educatieve spelletjes konden voorzien voor hun kind.
- Speel in op mogelijke drempels die in de antwoorden van ouders naar voren komen. Vind een ouder het bijvoorbeeld niet haalbaar om zijn/haar kind te ondersteunen bij het kiezen van een boek, geef dan enkele tips (bijvoorbeeld de [vijfvingertest](#)). Zijn er weinig boeken in huis, suggereer dan dat een recept, een handleiding of de spelregels van een gezelschapsspel lezen ook bevorderlijk kan zijn.
- Hou best in je achterhoofd dat het technisch leren lezen de taak van de school is. Thuis kunnen ouders plezierige activiteiten doen om het leren lezen te ondersteunen. Wanneer leerlingen in een ongedwongen en gezellige setting woordenschat en leeservaring opdoen, zal hun leesmotivatie verhogen.
- Geef aan dat er thuis ook in een andere taal dan het Nederlands mag worden verteld of voorgelezen. Onderzoek heeft namelijk aangetoond hoe beter de moedertaal of thuistaal, hoe beter een persoon nieuwe talen zal aanleren.

Alvast enkele antwoorden van ouders

Tijdens het oudercafé (voor)lezen thuis en op school op 17/11/21 kwamen ouders samen om ervaringen te delen. Hier vind je de belangrijkste zaken die besproken werden in de gespreksgroepen.

Wat doen jullie momenteel thuis al?

- Voorlezen, al dan niet in eigen taal
- Ouders lezen hun 'oude' stripverhalen voor.
- Samen snuisteren in de boekhandel, samen naar de bib
- Deelname aan leesjury
- In de bib of boekhandel samen kaften bekijken (het zijn soms kunstwerkjes op zich!)
- Gaan voorlezen in de bibliotheek of bij andere kinderen thuis
- Kindjes krijgen boekje mee van school: samen lezen of praten over het boek
- Verhalen luisteren
 - Verhalenfabriekje: kind mag zelf bepaalde zaken kiezen (bijvoorbeeld personage, omgeving, ...) en luistert nadien naar 'eigen' verhalen
 - Voor het slapengaan mediteren; kindje luistert goed naar de rustige stem
 - In de auto: kinderliedjes luisteren en meezingen

Wat motiveert je als ouder om over boeken en verhalen te praten met je kind?

- Ouders zijn zelf enorm geïnteresseerd in lezen en boeken. Ouders willen graag leesmicroben overbrengen.
- Kinderen hun fantasie prikkelen.
- Kinderen (die opgroeien in meertalige gezinnen) extra kansen geven om Nederlands te leren.

- Het voorleesmoment is 'quality time' voor ouder en kind.
- Hoe kan je kinderen die niet graag lezen toch motiveren? Verhalen en boeken blijven aanbieden en vooral veel geduld hebben. Niet kwaad of zenuwachtig worden als je vindt dat de vooruitgang niet snel genoeg gaat. Zolang kinderen op hun eigen tempo groeien en vooruitgang boeken in het lezen, is het goed.

Hoeveel tijd per week wordt er besteed aan (voor)lezen?

- Hangt af van de leeftijd van het kind:
 - Zelfstandig lezen: ca. 15 minuten en daarna na ca. 30 minuten praten over wat het kind gelezen heeft.
 - Vaak ca. 30 minuten (voor)lezen

Welke interacties zijn er thuis rond lezen en boeken?

- Zelf (voor)lezen en erover praten.
- Broers en zussen lezen aan elkaar voor.
- Zelf verhalen laten vertellen.
- Samen naar podcasts luisteren al dan niet over het thema van het boek en erover praten.

Welke leesactiviteiten vinden jullie het leukst om thuis te doen?

- Het allerleukste is samen naar de bib of boekhandel gaan, de kaften bekijken en boeken uitzoeken.
- Erover praten en discussiëren.
- Sommige ouders lezen ook voor bij andere kinderen thuis (vaak anderstaligen) of in de bib.
- Naar maandelijks voorleesmoment in de bib gaan.
- Naar verteltheater gaan (combinatie van verhaal, muziek, ...).

Waar haal je inspiratie om thuis activiteiten te doen rond lezen?

- Praten met andere ouders
- Webinars en info-avonden zoals deze van VCOV
- Tips van de school
- Tips van de bibliotheek
- Blogs, instagramaccounts, Facebookgroepen, ...

Welke (voor)leesactiviteiten organiseert de school?

- Met de leerlingen naar de bibliotheek gaan.
- Veel leerkrachten lezen voor in de klas.
- Kindjes mogen aan elkaar voorlezen of vertellen als ze klaar zijn met hun werk.
- Kamishibai
- Poppenkast/toneelstukjes
- Juffen/meesters wisselen van klas (ook uitwisseling kleuterschool – lagere school)
- Leesnestjes in de kleuterschool
- Leescaravan op de speelplaats
- Leespaleis: een 'knus' lokaaltje vol boeken waar leerlingen tijdens de speeltijden kunnen lezen.
- Kinderen krijgen boekjes mee naar huis (school heeft eigen boekjes, maar heeft ook maandelijks een pakketje van de bib ter beschikking), al dan niet gekoppeld aan beloningssysteem (beloning als boekje uit is en/of afhankelijk van de hoeveelheid gelezen boekjes)

- Na taalscreening krijgen sommige kinderen een lees- en taalbad. Er worden boekjes meegegeven naar huis en aan de ouders gevraagd om er samen mee aan de slag te gaan.
- Elke maandag: naampje trekken in de klas – één kindje mag vertellen over gelezen boekje en zijn/haar mening geven.
- Ouders worden uitgenodigd op school om voor te lezen.
 - Begon al in de crèche, ook kleuterschool en lagere school. Ook: in de bib.
 - Ouders lezen voor op school: zij promoten een boek en kinderen mogen zelf kiezen naar welk verhaal ze gaan luisteren.
 - Tweekalig voorlezen: ene ouder leest voor in eigen taal, andere ouder vertaalt naar het Nederlands.
 - Vraag van de school om filmpje op te nemen voor Voorleesweek: mocht heel breed (voorlezen, toneelstukje, poppenkast, ...).

Wat kan de oudervereniging betekenen?

- Een ouderraad was op zoek naar boekjes waarin diversiteit meer aan bod komt. De ouderraad ondersteunt de school om boekjes met meer/grotere diversiteit tot op de klasvloer te brengen.
- De werkgroep 'lezen' van de ouderraad sponsort in de aankoop van boeken voor de schoolbibliotheek.
- Het schoolteam en de ouderraad roepen ouders op om ongebruikte boeken van thuis te schenken aan de school.
- De ouderraad hangt een boekenruilkastje uit aan de schoolpoort

Op www.vcov.be vind je in de [ouderinfotheek](#) praktijkvoorbeelden van acties van ouderwerkingen rond lezen op school.

Leesplan: wat kan een school en een ouderwerking doen?

Als een school/ouderwerking samen aan (voor)lezen wil werken is het een goed idee om te starten met een gemengde werkgroep waar enkele ouders en leerkracht(en) samen inzitten. Zo is de kans groter dat het geen losse acties worden. Ouders en schoolteam kunnen dan samen een gestructureerd plan opzetten om het (voor)lezen te stimuleren.

Wat doen we? / Wat gaan we doen?

Wat doen we al / wat gaan we doen om ouders actief te betrekken bij (voor)lezen?

- Ouders informeren
- Ouders activeren op school: ouders laten voorlezen, ouders als hulp in de schoolbib...
- Ouders thuis activeren: ouders stimuleren tot voorlezen, naar de bibliotheek gaan, praten over boeken, boeken in het zicht zetten
- Deelnemen aan leesprojecten: Lezen in Actie van Katholiek Onderwijs Vlaanderen, de Grote voorleesdag van de ouderkoepels, verteltassen...
- Anders, namelijk: ...

Hoe doen we dat? / Hoe willen we dat doen?

Op welke manieren spreken we over of willen we met ouders spreken over (voor)lezen? Hoe kan de ouderwerking helpen?

'(voor)lezen' is een terugkerend onderwerp tijdens/in:	Ja/nee	Voor ouders van welke klassen of jaren:	Geschikt voor welke ouders? - ouders die nauwelijks lezen - ouders die af en toe lezen - ouders die graag lezen - ouders die liever in een ander taal lezen	Hoe kan de ouderwerking hierbij helpen?	Beoogd / behaald resultaat? (ouders informeren / activeren op school / activeren thuis / anders, namelijk...)
Ouderavonden				<i>Bv. een ouderavond over lezen organiseren en/of mee bekend maken, getuigen over lezen thuis, een toonmoment voor verteltassen inrichten of een verteltas en voorleesnamiddag organiseren waarbij auteur(s) van kinder- of jeugdliteratuur uitgenodigd worden (zie ook de praktijkvoorbeelden over verteltassen in deze bundel)...</i>	
Individuele gesprekken / oudercontacten				<i>Bv. afstemmen met leraren welke vragen over lezen ze kunnen stellen aan ouders, in de wachtruimte voor ouders (voor)lezen bespreekbaar maken...</i>	
Startgesprekken/intakegesprekken met nieuwe ouders				<i>Bv. afstemmen met leraren welke vragen over lezen ze kunnen stellen aan ouders, in de wachtruimte voor ouders (voor)lezen bespreekbaar maken...</i>	
Koffieochtenden				<i>Bv. een koffieochtend organiseren en het gesprek over lezen bij ouders op gang brengen, getuigen over lezen thuis...</i>	
De voorleesweek of de grote voorleesdag				<i>Bv. de ouders en leerlingen uitdagen, voorlezen (stimuleren) vb1 + vb2, deelnemen aan de grote voorleesdag, een voorleeswandeling organiseren vb1 + vb2...</i>	
De (digitale) nieuwsbrief en op sociale media				<i>Bv. de tekst over (voor)lezen opmaken of nalezen, een kalender met boekentips maken...</i>	
Anders, namelijk				<i>Bv. een schoolbib opmaken waar leerlingen en ouders boeken kunnen ontlenuen, een thuistaalbibliotheek maken, een (digitale) boekenbeurs organiseren,</i>	

Infofilmpje voor ouders: cruciale rol van ouders bij de leesopvoeding van hun kind

Wat is het?

In dit infofilmpje voor ouders wordt uitgelegd waarom het belangrijk is dat ouders voorlezen en samen lezen met hun kind, interesse tonen in het lezen, samen met hun kind naar de bib gaan... Ouders kunnen op verschillende manieren een positieve leesopvoeding bieden aan hun kind.

Tips! Hoe kan je variëren?

- Je kan ouders dit infofilmpje laten zien tijdens een bezoeken op school, bijvoorbeeld bij een rondleiding in de nieuwe klas, een oudercontact...
- Je kan ouders ook vragen om het filmpje thuis te bekijken. Spreek ouders nadien aan over het filmpje. Zo verhoog je de kans dat het filmpje een impact zal hebben.

Meertalig voorlezen

Wat is het?

Via meertalig voorlezen sla je de brug tussen het Nederlands en de thuistalen van de kinderen op school. Zo kan je een divers publiek betrekken bij het voorleesmoment. Anderstalige ouders zullen de waardering voor de thuistaal appreciëren.

Wat heb je nodig en hoe ga je te werk?

1. Zoek anderstalige voorlezers

Een meertalig voorleesmoment veronderstelt meestal **twee voorlezers**: iemand die in het Nederlands kan voorlezen en een 'native speaker' voor de andere taal.

Lanceer een **oproep via de school of spreek mensen aan** waarvan je weet dat ze een andere taal spreken. Ouders voelen zich aangesproken als ze een zinnetje Arabisch, Bulgaars of Farsi op een uitnodiging zien staan.

Maak op voorhand kennis met de voorlezers en leg hen uit wat de bedoeling is. Geef eventueel het voor te lezen boek mee naar huis om vooraf te oefenen.

2. Kies een taal

Ga na wat de veel voorkomende talen en nationaliteiten zijn op school. Kies gerust ook eens een **minder evidente taal**.

Hou rekening met bepaalde taalgevoeligheden en culturele verschillen. Zo kunnen veel mensen geen Arabisch lezen en is klassiek Arabisch niet hetzelfde als Marokkaans Arabisch. Binnen het Marokkaans zelf zijn er dan ook weer plaatselijke dialecten zoals het Berbers, Rif...

Het **Nederlands is altijd de voertaal** van het meertalig voorleesuurkje. Elk verhaal wordt pagina per pagina voorgelezen in **zowel het Nederlands als de vreemde taal**.

3. Kies een boek

De zoektocht naar een geschikt boek dat meteen ook beschikbaar is in de vereiste talen is niet altijd evident. Kies een **gemakkelijk verhaal** met een bondige tekst zodat alle kinderen zowel de Nederlandstalige als de anderstalige tekst min of meer kunnen volgen. Kies ook een boek met een **duidelijke, rechtlijnige verhaallijn** die goed te volgen is en met een herkenbaar verhaal dat **aansluit bij de leefwereld** van de kinderen. Zorg voor een **kort verhaal** aangezien het boek telkens twee keer wordt voorgelezen. Kies voor **mooie, herkenbare prenten**. Hou rekening met bepaalde culturele gevoeligheden en vermijd verhalen met stereotypen.

4. Kleed je voorleesuurkje in

Zorg voor een **gepaste introductie en een verwerkingsactiviteit** bij het verhaal.

Bij een taalverwerkende en interculturele activiteit kunnen de kinderen op een interactieve manier een **paar woordjes in de andere taal leren** en kan je **ingaan op de culturele achtergrond** van het verhaal. Je kan nog meer ouders betrekken bij de activiteit door bijv. aan een Marokkaanse mamagroep hulp te vragen.

Heb je een grote groep kinderen, dan kan je de prenten van het boek inscannen en projecteren op een witte muur of scherm.

5. Bij het voorleesmoment zelf

Neem als ouderwerking of school de tijd om de voorlezers **welkom** te heten. Stel de voorlezers voor aan de kinderen en leg aan de kinderen uit wat de bedoeling is. Zorg dat er een goede interactie is tussen de voorlezers en het publiek. Bedank de voorlezers na afloop. Vraag de kinderen en de ouders wat ze er van vonden!

Tips!

- Een aantal bekende prentenboeken zijn vertaald in verschillende talen zoals Frans, Engels, Italiaans, Spaans... Vraag er naar in de bibliotheek of boekhandel.
- [O Mundo](#) is een kleine Wereldbibliotheek van Iedereen Leest. Deze boekenpakketten bevatten originele boeken uit alle hoeken van de wereld met telkens een Nederlandstalige vertaling en audiofragmenten.
- [Studio Sesam](#): deze organisatie wil culturele en sociale diversiteit zichtbaar maken in alle mogelijke vormen van externe communicatie en ontwikkelde o.a. het superdiverse kinderboekenproject SESAM.
- [Nik-Nak](#): uitgeverij van tweetalige boekjes in een 15-tal talen.
- [Fundels](#): digitale, bewegende prentenboeken in het Nederlands, Frans en Turks.
- [Buro Extern](#): tweetalige boeken in het Nederlands, Duits, Turks, Arabisch, Papiamento en Engels.
- [Little Linguist](#): boeken in verschillende talen.
- [IBBY Europe](#): selectie kinderboeken in Europese talen.

Leesbingo

Wat is het?

Ouder en kind spelen samen de leesbingo. Wie heeft snel een rijtje horizontaal, verticaal, diagonaal...of een volle kaart?

Wat heb je nodig?

Één of twee leesbingo kaarten per leerling.

Hoe ga je te werk?

Spreek op voorhand af hoe lang de ouder of het kind moet lezen, vooraleer ze een vakje op de bingo mogen aankruisen. Gaat het bijvoorbeeld om 5 minuten, 10 minuten, één of enkele pagina's uit een boek of het hele boek?

De ouder en het kind kiezen een vakje op de kaart en lezen op die manier voor.

Tips! / Hoe kan je variëren?

- De ouder en het kind werken samen op één kaart of houden een wedstrijd met elk een eigen kaart.
- Je kan ook een wedstrijd organiseren met alle kinderen van de klas: welk kind heeft er samen met zijn/ouder het snelste een rijtje of kaart vol?
- De lezer of de luisteraar mag een vakje kiezen.

Ik lees (voor) of ik word voorgelezen... → ↓ ↗
Wie heeft snel een rijtje horizontaal, verticaal, diagonaal...of een volle kaart?

Op een berg kussens	Onder tafel	Met pantoffels aan	Al liggend op de buik	In de keuken
Met een zonnebril op	Bij oma/opa	Achter de zetel	Samen met 2 andere personen	Met rustige muziek erbij
Met een schaal'tje fruit	Onder een paraplu	Al liggend op de rug	Met een drankje	Met 5 knuffels erbij
In het donker met een zaklamp	Met de voeten in een voetbadje	In of onder een boom	Met een muts op	Met een dier op schoot
Achterstevoren op een stoel	Met een pyjama aan	In een kast	In kleermakerszit	Al fluisterend

GO! OUDERS KOOGO Ouders maken mee school VCOV waar ouders samen scholen

Leesdobbelsteen

Wat is het?

Ouders knutselen samen met hun kind een leesdobbelsteen. Ze kiezen een boek om samen in te lezen. De leesopdrachten op de dobbelstenen maken het lezen nog leuker: lezen ze als een rups of draak, op het bed of voor de spiegel?

Wat heb je nodig?

- De uitgeprinte leesdobbelsteen
- Schaar
- Lijm
- Een boek dat de ouder en het kind leuk vinden

Hoe ga je te werk?

Print de leesdobbelsteen uit voor elk kind in je klas.

De ouder en het kind knutselen samen de leesdobbelsteen:

- Knip de dobbelsteen uit
- Vouw alle vouwlijnen naar achter
- Plak de blauwe plakranden vast zodat er een dobbelsteen ontstaat

Dobbelen en lezen maar:

- De ouder kan voorlezen voor het kind
- De ouder en het kind kunnen afwisselend lezen
- Het kind kan voorlezen voor de ouder

Tips voor de ouders!

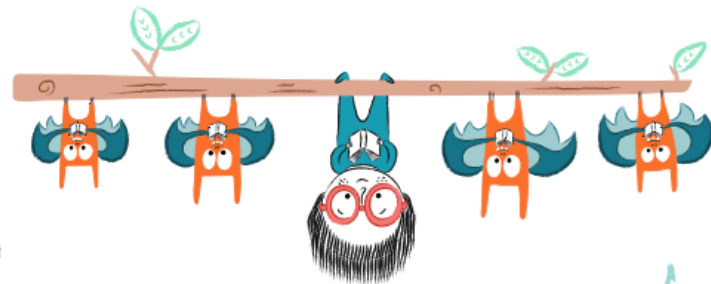
Kies een boek dat je echt leuk vind. Ben je in een boek bezig dat je niet leuk vindt, kies dan een ander boek. <https://www.boekenzoeker.be> kan je helpen bij het kiezen.

Heb je een boek gelezen dat je erg mooi vond? Lees het gerust nog een keer voor. Misschien ontdekken jullie wel dingen die jullie de eerste keer niet hebben gemerkt.

Lees, voordat je aan een boek begint, de achterkant van het boek. Dan weet je al een beetje wat je kan verwachten.

Heb je een favoriete schrijver? Ga dan opzoek naar andere boeken van deze schrijver. De kans is groot dat je de andere boeken ook leuk zal vinden.

DE GROTE VOORLEESDAG LEESDOBBELSTEEN

LEESOPDRACHT

Wie leest? jullie lezen samen
Hoe lees je? in koor
Waar lees je? op het bed

WAT MOET JE DOEN?

Knip de dobbelsteen uit

Vouw alle vouwlijnen naar achter

Plak de blauwe plakranden vast zodat er een dobbelsteen ontstaat

Dobbelen en lezen maar

LEESOPDRACHT

Wie leest? een vlemuis
Hoe lees je? ondersteboven
Waar lees je? in de zetel

LEESOPDRACHT

Wie leest? een draak
Hoe lees je? grommend
Waar lees je? op de tafel

LEESOPDRACHT

Wie leest? jullie lezen samen
Hoe lees je? fluisterend
Waar lees je? in het donker
met een zaklamp

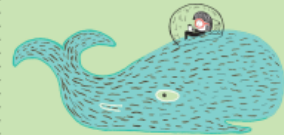
LEESOPDRACHT

Wie leest? een rups
Hoe lees je? heel traaaaag
Waar lees je? op de grond

LEESOPDRACHT

Wie leest? een walvis
Hoe lees je? knijp je neus toe
Waar lees je? voor de spiegel

LEESTIPS

Kies een boek dat je echt leuk vind. Ben je in een boek bezig dat je niet leuk vindt, kies dan een ander boek. <https://www.boekenzoeker.be> kan je helpen bij het kiezen.

Heb je een boek gelezen dat je erg mooi vond? Lees het gerust nog een keer voor. Misschien ontdekken jullie wel dingen die jullie de eerste keer niet hebben gemerkt.

Lees, voordat je aan een boek begint, de achterkant van het boek. Dan weet je al een beetje wat je kan verwachten.

Heb je een favoriete schrijver? Ga dan opzoek naar andere boeken van deze schrijver. De kans is groot dat je de andere boeken ook leuk zal vinden.

DE GROTE VOORLEESDAG
VAN 22 TOT 26 NOVEMBER 2021

Een initiatief van:

Vlaanderen
verbeelding werkt

Uitnodiging voorleesmoment

Wat is het?

Laat je inspireren door deze affiche om ouders uit te nodigen voor een voorleesmoment thuis of op school.

Wat heb je nodig?

Een uitnodiging op maat van je voorleesmoment.

Hoe ga je te werk?

Denk op voorhand na hoe het voorleesmoment eruit zal zien.

- Wil je ouders op school uitnodigen? Of wil je ouders vragen om thuis voor te lezen?
- Werk je rond een bepaald thema?
- Hoe zal je anderstalige ouders betrekken? Enkele woorden in verschillende talen op de uitnodiging kunnen anderstalige ouders aanspreken.
- Hoe kiezen ouders boeken om uit voor te lezen: is er een aanbod vanuit de school, bib...

Pas de voorbeelduitnodiging voor het voorleesmoment aan.

Print de uitnodiging op posterformaat. Hang de poster op op een plaats waar dagelijks veel ouders passeren. Je kan de uitnodiging ook online plaatsen, bijvoorbeeld op de website of facebookpagina van de school. Je kan ouders uiteraard ook individueel een uitnodiging bezorgen op een kleiner formaat.

Wil je meedoen aan een groter voorleesproject? De drie ouderkoepels organiseren elk jaar in november de grote voorleesdag. Hiervoor stellen ze kant-en-klaar materiaal en stappenplannen ter beschikking. Scholen die zich inschrijven bij hun ouderkoepel maken bovendien kans op het winnen van een boekenpakket. Meer info vind je op de [website van de VCOV](#).

Tips! / Hoe kan je variëren?

- Zorg dat de poster in het oog springt. Voorzie bijvoorbeeld allerlei attributen bij de poster, zoals boeken of foto's van leraren / ouders die voorlezen... Wie weet hebben ouders uit de ouderwerking hier ideeën voor en willen ze de handen uit de mouwen steken.
- Spreek anderstalige ouders gericht aan voor de voorleesdag. Wie weet kan je ouders wel meertalig laten voorlezen.
- Betrek ook de lokale bib en hang de poster ook daar op. Vraag aan de bib om enkele voorleestoppers per leeftijdscategorie in de kijker te zetten.

Doe mee en onze school maakt kans op een boekenpakket!

WIJ DOEN MEE AAN DE GROTE VOORLEESDAG!

22-26 november 2021

Ben jij of ken jij een (groot)ouder die mee wil helpen om van De Grote Voorleesdag een succes te maken?
Contacteer de school voor meer details en zorg dat je er bij bent!

EEN INITIATIEF VAN DE DRIE OUDERKOEPELS:

DE GROTE VOORLEESDAG

Bedanking ouders

Wat is het?

Bedank de (groot)ouders die samen met hun kind een leesactiviteit deden.

Hoe ga je te werk?

Denk bij elke leesactiviteit na hoe je als leraar feedback kan krijgen over het al dan niet uitproberen van de leesactiviteit thuis.

Vraag ouders of de leerling bijvoorbeeld om

- een foto te maken van de leesactiviteit
- te vertellen wat ze van de leesactiviteit vonden
- iets te schrijven over de leesactiviteit in een heen-en-weer schriftje...

Waardeer expliciet de inspanningen van de ouders door hen een kleine attentie te geven:

- Maak een mooie tekening voor mama, papa, oma, opa...
- Geef hen een gepersonaliseerd bedankbriefje.
- Bedank de ouder(s) met een boek
- Knutsel leuke bladwijzers.
- Maak zakjes met letterkoekjes en een lief woordje
- Zing met de kinderen een zelfgemaakt bedanklied, maak hier een filmpje of geluidsopname van...

Tips!

- Benoem bij de bedanking waarvoor je de ouders dankbaar bent. Hadden ze mooi voorgelezen op school, gaven ze kritische feedback op een leesactiviteit of stuurde ze een foto van de leesactiviteit... Het benoemen waarvoor je dankbaar bent, zet extra kracht bij de waarderende boodschap.
- De bedanking kan uitgaan van de leraar, de klasgroep of de leerling... Bij een schoolbrede activiteit kan de school ook de ouders bedanken.
- Je kan de inspanningen van ouders onrechtstreeks waarderen door hun ingezonden beeldmateriaal of een quote uit het heen-en-weer schriftje een mooie plaats te geven op de website of facebookpagina van de school. Vraag hiervoor altijd de toestemming van de ouders.
- Betrek de ouderwerking van de school bij het nadenken over hoe ouders te bedanken. Allicht hebben ze leuke ideeën. Mogelijk willen ze de handen uit de mouwen steken en bijvoorbeeld een spandoek maken...

Voorbeeld bedankbriefjes:

*Schrijf aan de linkerkant een bedankbriefje, kleur de prenten in of maak een mooie tekening voor wie kwam voorlezen.

Lezen thuis, tips voor ouders

Lezen thuis, tips voor ouders!

- **Zorg voor plezier en gezelligheid rond boeken en lezen,** voor jezelf en je kind
- **Doe verschillende activiteiten rond boeken:** (voor)lezen of samen lezen, praten over boeken, samen naar de bibliotheek gaan, een boek cadeau doen ...
- **Kies (samen met je kind) een boek dat past bij het leesniveau en de interesse van je kind**
 - Vijf vingertest
 - boekenzoeker.be
- **Lees met vaste regelmaat:** beter 10 minuten per dag dan 1 uur per week. Lees ook tijdens de schoolvakanties.

KIES EEN BOEK DAT BIJ JE PAST MET

DE VIJFVINGERTEST

- 1 Kies een boek dat er leuk uitziet.
- 2 Lees het eerste blad.
- 3 Steek bij elk moeilijk woord dat je tegenkomt een vinger op.
- 4 Heb je na het eerste blad minder dan 5 vingers opgestoken, dan is dit boek misschien wel iets voor jou.

Lezen thuis, tips voor ouders!

- Geef als ouder **het goede voorbeeld** en geef boeken, tijdschriften, kranten... **een zichtbare plaats in huis.**
- Gebruik als ouder de **taal die je het beste kan** bij het voorlezen, vertellen en praten over boeken met je kind.
- **Lezen is zeer ruim!** Denk aan: vertellen/luisteren, liedjes/versjes, kijken naar tekeningen en zoekboeken, gezichten/emoties lezen, alledaagse activiteiten met lezen (bijvoorbeeld een recept, spelregels of handleiding lezen) ...

Voorleestips voor ouders

TIPS OM VOORLEZEN NOG
PLEZIERIGER TE MAKEN!

DE GROTE VOORLEESDAG

- 1 Lees het boek de eerste keer alleen
- 2 Maak van voorlezen een gezellig moment
- 3 Bekijk samen de kaft van het boek
- 4 Motiveer je kind om ook iets zeggen terwijl je voorleest
- 5 Reageer op wat je kind zegt
- 6 Denk samen na over wat er nog kan gebeuren in het verhaal
- 7 Verklaar of vertaal moeilijke woorden
- 8 Lees actief en met expressie. Gebruik je stem, je handen en je lichaam
- 9 Maak een praatje als het boek uit is
- 10 Lees het boek meerdere keren voor

EEN INITIATIEF VAN

GO KIDDO VCOV Vlaanderen
VERBODEN WERK

Inspiratiebundel ouders betrekken via poëzie

Wil je als school of ouderwerking ouders betrekken via poëzie, bijvoorbeeld tijdens de jaarlijkse Poëzieweek of De Grote Voorleesdag voor ouders op school? De VCOV helpt je op weg met tips en ideeën! Door leerlingen én ouders te betrekken bij je activiteiten zorg je dat leerlingen en ouders in gesprek gaan met elkaar over poëzie. Daarnaast kunnen ouders en leerlingen thuis zelf ook aan de slag gaan met poëzie. De tips om thuis aan de slag te gaan vind je ook op [deze flyer](#).

De Poëzieweek vindt elk jaar plaats eind januari. Op de website www.poezieweek.com vind je voorbeeldactiviteiten, campagnemateriaal, lesmateriaal en concrete tips. De Poëzieweek is een samenwerking tussen verschillende organisaties, o.a. Iedereen Leest, Poëziecentrum, Creatief Schrijven - Jeugd & Poëzie, Literatuur Vlaanderen.

[De Grote Voorleesdag](#) voor ouders op school vindt elk jaar plaats eind november. Ouders en grootouders worden uitgenodigd om op school, op locatie of digitaal voor te lezen aan een groep leerlingen. De drie ouderkoepelverenigingen GO! ouders, KOOGO en VCOV ondersteunen schoolteams en ouderwerkingen via diverse kant-en-klare materialen en draaiboeken.

Opgelet: de brochure is enkel [digitaal](#) beschikbaar. Aanvragen per post is niet mogelijk.

E-toolkit ouderbetrokkenheid

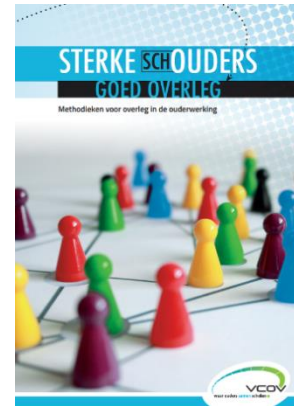
Wat fijn dat jij je engageert voor het project *Lezen in actie!* De VCOV helpt je graag bij het betrekken van ouders. We selecteerden een aantal van onze instrumenten die daarbij kunnen helpen.

[Brochure: Hoe nemen we alle ouders mee?](#)

[Dossier communicatie als basis voor ouderbetrokkenheid en communicatie](#)

[Brochure: Sterke SCHoudeers, goed overleg. Methodieken voor overleg in de ouderwerking.](#)

Wil je meer weten over ouderbetrokkenheid? Op de [website van de VCOV](#) vind je onderstaande afbeelding met hotspots (+). De hotspots leiden naar tips, onderzoek...

VCOV vzw Berkendreef 7 - 3220 Holsbeek
 T 016 388 100 info@vcov.be
 www.vcov.be
 ondernemingsnummer: 0416.682.108 RPR Leuven

Koffiemoment over lezen en voorlezen

Wat is het?

Bij een koffiemoment komen ouders op regelmatige tijdstippen samen in de school bij een kop koffie of thee. Ze praten met elkaar over hun kind, de school of de buurt. Het is een heel laagdrempelige activiteit waar alle ouders aan kunnen deelnemen.

Je kan een koffiemoment organiseren rond een specifiek thema, zoals hier rond 'lezen en voorlezen'.

De drie ouderkoepels hebben de map Oefenkans Nederlands samengesteld. Het koffiemoment over lezen en voorlezen komt uit deze map. Je kan de map downloaden van de VCOV website via [deze link](#). In de map vind je al het materiaal voor dit koffiemoment bij de bijlagen.

Wat heb je nodig?

- Een lokaal waar ouders kunnen samenkomen
- Koffie, thee, water, suiker, melk, koekjes, ...
- Affiche, flyer... voor de bekendmaking
- Prentenboek of leesboek (liefst zelf mee te brengen)
- Schrijfgierief voor de deelnemers
- Materiaal voor de verschillende oefeningen (zie [map Oefenkans Nederlands: bijlagen 50 tot en met 56](#))
 - Stellingen over lezen en voorlezen
 - Smiley kaartjes in 3 kleuren (1 van elke kleur per deelnemer)
 - Conversatiekaarten (1 set per 2 à 3 deelnemers)
 - Foto's (1 set per 4 à 5 deelnemers)
 - Bladwijzers met voorleestips in verschillende talen (1 per deelnemer)
 - Feestelijke voorleestips (1 per deelnemer)
 - Vertaalfiches 'Thuis lezen is belangrijk' (1 per deelnemer)

Hoe ga je te werk?

Het koffiemoment verloopt in fases. Als je alle fases doorloopt zal het ongeveer 2 uur in beslag nemen. Heb je minder tijd of wil je het minder intensief maken? Dan is het beter om een keuze te maken tussen fase 2, 3, 4 of 5. Je kan binnen elke fase nog een keuze maken door minder of meer materiaal aan te bieden.

Fase 1: de kennismakingsronde

- Laat de deelnemers kennismaken met elkaar. Kies hiervoor een methodiek, bv:
 - Kennismaken aan de hand van een boek dat ze meebrachten
 - Kennismaken met foto's

Fase 2: het voorleesmoment

- Laat één of enkele deelnemers een stukje voorlezen uit het boek dat ze meebrachten. Of lees zelf een stuk voor uit een boek.
- Stel de deelnemers enkele vragen:
 - Over wie gaat het boek?
 - Zou de hoofdpersoon jouw vriend kunnen zijn?
 - Waar gaat het verhaal over?
 - Welke vraag zou je willen stellen aan de schrijver?
 - Hoeveel sterren geef je het boek? ***** (van 1 ster tot 5 sterren, gaande van slecht, niet zo goed, tot heel goed)
- Laat de deelnemers eerst individueel hun antwoorden opschrijven.
- Laat de deelnemers daarna per twee hun antwoorden vergelijken en bespreken.
- Peil in groep naar de ervaringen.

Fase 3: de conversatietafel

- Deel de conversatiekaarten uit. Elk groepje krijgt één set.
- Laat ze de vragen aan elkaar stellen en ervaringen uitwisselen.

Fase 4: de stellingenronde

- Geef elke deelnemer 3 smileys: een groene, een rode en een oranje.
- Lees 1 stelling voor.
- Laat ze een smiley in de lucht steken: groen = helemaal akkoord, oranje = gedeeltelijk akkoord en rood = helemaal niet akkoord.
- Luister naar elkaars argumenten.
 - Belangrijk: er is geen goed of fout antwoord! Het is de bedoeling dat de deelnemers van gedachten wisselen en elkaars standpunten leren kennen. Ze kunnen ook vertellen over hun eigen ervaringen.
- Herhaal stap 2, 3 en 4 tot alle stellingen aan bod gekomen zijn.

Fase 5: de fotoronde

- Geef de deelnemers per 4 of 5 een set van 12 foto's.
- Laat ze in kleine groepjes zitten om samen de foto's te bekijken en te bespreken:
 - Welke foto spreekt hen aan?
 - Welke foto roept herinneringen op?
 - Welke foto vinden ze leuk, interessant, triest, mooi, ...
- Laat ze de vragen aan elkaar stellen en ervaringen uitwisselen.

Fase 6: de deelnemers krijgen 3 cadeautjes mee naar huis:

- Een bladwijzer met voorleestips in het Nederlands en/of een andere taal
- Fiche: 'Thuis lezen is belangrijk' in het Nederlands en in een andere taal
- Feestelijke voorleestips

Tips! / Hoe kan je variëren?

- Gebruik boeken uit de klas/ schoolbibliotheek.
- Vraag aan de ouders om zelf een boek mee te brengen.
- Je kan het gemakkelijker maken door het aantal stellingen, conversatiekaarten, foto's te selecteren en/of te beperken qua moeilijkheidsgraad.

Voorleeswandeling voor gezinnen

Wat is het?

Een voorleeswandeling voor gezinnen in de schoolomgeving rond één of meerdere verhalen.

Ouders worden uitgenodigd om met hun gezin een voorleeswandeling in de buurt van de school te maken. Er worden prenten uit een boek geplastificeerd en op diverse locaties in de gemeente/stad opgehangen. Op elk prent staat een QR-code. Als ouders de QR-code scannen, krijgen ze een geluidsfragment te horen waarbij een deel van het verhaal wordt voorgelezen op hun smartphone.

Wat heb je nodig?

- Een boek of een thema voor de wandeling
- Geplastificeerde prenten met QR codes gelinkt aan de geluidsfragmenten van het verhaal
- Een uitnodigingsbrief met wandelroute/wandelkaart

Hoe ga je te werk?

- Stippel een wandelroute uit. Heeft je school meerdere vestigingen, werk dan een voorleeswandeling uit de buurt van elke school, zodat alle gezinnen kunnen deelnemen.
- Kies beeldmateriaal bijv. prenten uit één of meerdere boek(en).
- Laat iemand het verhaal bij elke prent voorlezen en opnemen.
- Voeg bij elke prent de passende QR-code toe, druk de prenten in het groot af, plastificeer ze en hang ze uit over het wandeltraject.

Tips!

- Geef gezinnen voldoende tijd om deel te nemen, spreid de wandeling over een aantal weken.
- Wil je de prenten ophangen op de weg of op openbare plaatsen, vraag dan vooraf toestemming aan het gemeente- of stadsbestuur.

Hoe kan je variëren?

Voorleeswandeling voor leerlingen uit de lagere en secundaire school:

Op meerdere plekken in de schoolomgeving wordt door ouders voorgelezen. Ook leerlingen uit het secundair kunnen voorlezen: aan elkaar of aan leerlingen van de lagere school. De leerlingen krijgen een stadsplan en moeten zelf de weg naar de verscheidene locaties zoeken. Elke groep wordt begeleid door een leerkracht of een ouder. Op elke locatie wordt er voorgelezen uit een gevarieerd aanbod aan verhalen, gedichten, tijdschriften, weetjesboeken of zelfs moppen. Door variatie te voorzien in de voorgelezen stukjes zorg je dat alle kinderen aangesproken worden.

Mini-voorleeswandeling voor de kleuters:

De kleuters maken in groepjes een wandeling op het schooldomein. Ze kunnen op verscheidene locaties naar een verhaaltje luisteren. Om de locaties herkenbaar te maken voor kleuters kan je ze aanduiden met symbolen of kleuren...

Kijk [hier](#) naar het praktijkvoorbeeld van de voorleeswandeling van de vrije basisschool 'De Bever' in Roeselare.

Boekenhoek voor leerlingen en ouders

Wat is het?

Een boekenhoek of bibliotheek op school voor leerlingen en ouders. Ouders mogen samen met hun kind, voor of na schooltijd, in de boekenhoek een boekje kiezen om mee naar huis te nemen. Na een week brengen ze het boekje terug en mogen ze een nieuw boek ontlenen.

Wanneer ouders niet op school kunnen komen, kan je werken met een 'boekjestas'. Een leerkracht kiest dan samen de leerling een boekje uit de schoolbibliotheek en neemt dit in de boekjestas voor een weekje mee naar huis.

Wat heb je nodig?

- Een boekenhoek of een schoolbibliotheek met een gevarieerd aanbod aan (meertalige) boeken
- Vrijwilliger(s) om de boekenhoek/bibliotheek open te houden
- Een uitleensysteem
- Vrijwilligers voor het aanmaken en uitlenen van de boekjestassen

Hoe ga je te werk?

- Richt de boekenhoek in op een goed bereikbare plaats voor ouders, bijvoorbeeld in de inkomhal van de school.
- Zorg voor een gevarieerd aanbod aan boeken, voorzie ook meertalige boekjes!
- Bedenk een uitleen- en registratiesysteem.
- Stel de boekenhoek op bepaalde tijdstippen open voor ouders en leerlingen, bijvoorbeeld éénmaal per week een halfuur voor of na schooltijd.
- Zoek voldoende vrijwilligers voor het openhouden van de boekenhoek.
- Zoek eventueel ook vrijwilligers voor het aanmaken, uitlenen en controleren van de boekjestassen. Controleer de tassen regelmatig en vul ze weer aan als ze niet meer compleet zijn.
- Maak de boekenhoek of boekjestas op verschillende manieren bekend bij alle ouders: mondeling, per mail/ brief/facebook/affiche ...

Tips! / Hoe kan je variëren?

- In het secundair onderwijs kunnen leerlingen de schoolbibliotheek uitbaten. Duid een aantal bibliothecarissen aan die wekelijks gedurende de speel- of lunchtijd de schoolbibliotheek openhouden. Door de bibliotheek zelf te beheren, leren de kinderen initiatief en verantwoordelijkheid opnemen en stimuleren ze andere leerlingen om te lezen. Duid ook een vrijwilliger aan, bijvoorbeeld een leesouder, voor de coördinatie.
- Schakel ouders in om een 'thuisstaalbibliotheek' op school in te richten, met een ruime collectie anderstalige kind- en jeugdboeken. Meer informatie vind je op het praktijkvoorbeeld [thuisstaalbibliotheek](#) van de basisschool Heilig Graf Turnhout.
- In samenwerking met de plaatselijke bibliotheek kan de school ook een project uitwerken waarbij vrijwilligers wekelijks aan huis gaan voorlezen bij (kansarme) gezinnen.

Verteltassen

Wat is het?

Een verteltas is een leuke, educatieve tas met lees- en spel materiaal waarbij een thema centraal staat. Via een uitleensysteem kunnen de kinderen de tassen om beurten mee naar huis nemen. Ouders en kinderen kunnen thuis samen met de boekjes en spelletjes aan de slag gaan.

Via het materiaal in de tas werken ouders thuis mee aan de taalontwikkeling van hun kind. Ze lezen thuis voor en spelen spelletjes rond dezelfde thema's als in de klas en met hetzelfde materiaal. Op een speelse manier kunnen ouders en kinderen taalgebruik en woordenschat inoefenen.

Wat heb je nodig?

- Verteltassen met lees- en spel materiaal
- Per tas een infofiche voor de ouders
- Per tas een inhoudskaart
- Uitleensysteem
- Vrijwilligers voor aanmaken en uitlenen van de tassen

Hoe ga je te werk?

- Zoek voldoende vrijwilligers voor het aanmaken, uitlenen en controleren van de verteltassen. Betrek de ouders en de ouderwerking bij de verschillende stappen: bedenken van de inhoud, maken van de tassen en het spel materiaal, uitlenen en controleren van het materiaal.
- Aanmaken van de verteltassen:
 - Inhoud: (prenten)boek rond een thema, puzzels, spelletjes, vertel- of kleurplaten, knuffels/handpoppen/vingerpoppen om het verhaal uit te beelden.
 - Steek in elke tas een infofiche voor de ouders met voorleestips en een beschrijving van de spelletjes.
 - Hang aan elke tas een geplastificeerd kaartje met een opsomming van de inhoud.
- Bedenk een uitleen- en registratiesysteem
- Controleer de tassen regelmatig en vul ze weer aan als ze niet meer compleet zijn.
- Maak de verteltassenmethode op verschillende manieren bekend bij alle ouders: mondeling, per mail/ brief/facebook/affiche ...

Tips! / Hoe kan je variëren?

- Voor anderstalige ouders kan je in de verteltas een geplastificeerd blad of boekje met QR-codes naar filmpjes van een voorleesmoment of naar een boekje dat digitaal wordt voorgelezen, toevoegen.
- Stop ook een non-fictie boekje in de tas, met uitleg over hetzelfde thema als het vertelboek.
- Steek een schriftje in de verteltas waarin ouders en kinderen iets kunnen tekenen of schrijven.
- Je kan ook in de klas met de verteltassen aan de slag gaan. Nodig ouders of oudere kinderen uit om met de materialen van de tassen te werken samen met de leerlingen.
- Meer info over verteltassen vanuit het Steunpunt GOK vind je [hier](#).
- Kijk [hier](#) naar het praktijkvoorbeeld 'verteltas- en voorleesmiddag' van VBS St Joris Brussel.

Toonmoment verteltassen

Wat is het?

Een verteltas is educatieve tas met boekjes, puzzels, vertel- of kleurplaten en spelletjes waarin een thema centraal staat. Via een uitleensysteem kunnen de kinderen de tassen om beurten mee naar huis nemen.

Om de ouders te laten zien hoe ze de verteltassen thuis kunnen gebruiken organiseert de school samen met de ouderwerking een toonmoment.

Wat heb je nodig?

- Uitnodiging voor de ouders
- Verteltassen rond enkele thema's
- Klaslokaal met tafels en stoeltjes
- Koffie en thee

Hoe ga je te werk?

- Stel een aantrekkelijke uitnodiging op voor het toonmoment.
Hou de tekst bondig, in klare taal en gebruik picto's of afbeeldingen.
- Verspreid de uitnodiging op verschillende manieren: per mail/ brief/facebook/affiche...
- Spreek de ouders aan, laat hen voelen dat ze welkom zijn en vraag aan de ouderwerking om het toonmoment mee bekend te maken.
- De ouders mogen 's morgens in de klas komen kijken hoe de juf samen met de leerlingen werkt met het materiaal van de verteltas.
- Op het toonmoment krijgen de ouders niet alleen info over de verteltassen maar de juffen tonen ook hoe je met de boekjes en spelletjes kan werken.
- De ouders kunnen ter plaatse samen met hun kind oefenen.
- Vraag de medewerking van de ouderwerking. Misschien willen zij wel mee zorgen voor het onthaal en voor een tasje koffie of thee achteraf.

Tips! / Hoe kan je variëren?

- Bekijk het [praktijkvoorbeeld 'Toonmoment verteltassen'](#) van VBS Voorzienigheid Diest.
- Je kan het toonmoment ook koppelen aan een ouderactiviteit of een gezinsactiviteit. Organiseer bijvoorbeeld samen met de ouderwerking een voorleesnamiddag waarbij je één of enkele kinderboekenschrijvers uitnodigt. Na de voorstelling van de verteltassen kunnen ouders en kinderen kiezen voor workshops waar voorgelezen wordt of voor een workshop waar ze samen met hun kind met de verteltassen aan de slag kunnen gaan.
- Kijk [hier](#) naar het praktijkvoorbeeld 'verteltas- en voorleesmiddag' van VBS St Joris Brussel.

Ouderwerking zorgt mee voor leesinfrastructuur

Wat is het?

In deze fiche vind je enkele mooie voorbeelden van leesinfrastructuur op school.

De ouderwerkingen of ouders van deze scholen hebben hierbij geholpen of het voortouw genomen.

De leeshut van Sint-Joris

Enkele jaren geleden werd de leeshut van VBS Sint-Joris Brussel feestelijk geopend met een grote kartonnen schaar. Het is een prachtig houten huisje op de speelplaats, met veel kinderboeken in mooie houten rekjes geplaatst. De kinderen kunnen daar tijdens de speeltijd komen lezen. De leeshut is een cadeau van ouders van de school. De hut werd ingericht met hulp van enkele sponsors.

Bekijk het [praktijkvoorbeeld van de voorleeshut en de vertelnamiddag](#)

Leesruimte in basisschool Ingelmunster

Een vrij lokaal op school werd omgetoverd tot een knusse leesruimte, waar het gezellig is om samen met vrienden te lezen, waar leerlingen in boeken kunnen bladeren, waar ze kunnen luisteren naar verhalen...

De ouderraad nam heel wat werk op zich. Handige ouders zijn in het weekend en 's avonds druk in de weer geweest om het lokaal te strippen en opnieuw in te richten als leesruimte.

Bekijk het [praktijkvoorbeeld van de leesruimte](#)

De Leestuin, een ideale plek om tot rust te komen

De leestuin van het Sint-Andreasinstituut Brugge is een ideale plek voor leerlingen om tot rust te komen en te genieten van boeken. Het lokaal is ingericht als gezellige schoolbibliotheek. De leestuin ligt vlak bij de 'rustige' speelplaats voor kinderen die tijdens de speeltijd meer rust en minder prikkels willen. Twee dagen per week komt een ouder in de leestuin voorlezen.

Bekijk het [praktijkvoorbeeld van de leestuin](#).

Pipowagen als leesruimte op de speelplaats

De Vrije Basisschool Hundelgem kocht met de opbrengst van de pannenkoekenslag een gloednieuwe pipowagen en richtte die in als leeswagen. De school vroeg aan ouders en grootouders om te helpen. Bekijk het [praktijkvoorbeeld van de pipowagen](#).

De letterfabriek – een caravan op de speelplaats

Op de speelplaats van VBS De Horizon in Beverlo staat een kleurrijke caravan vol boeken en spelletjes. Die kunnen wekelijks geleend worden door ouders en leerlingen. Iedere week is een andere klas aan de beurt. Op deze manier stimuleren ouders en kinderen elkaar om samen te spelen en taal te ontwikkelen. Het zijn de mama's van de ouderwerking die een oude caravan omtoverden tot deze letterfabriek.

Bekijk het [praktijkvoorbeeld van de letterfabriek](#)

Boekenruilkastje aan de schoolpoort

In een West-Vlaamse school hangt een boekenruilkastje aan de schoolpoort. Ouders, leerlingen en leerkrachten kunnen er kinderboeken insteken of uithalen.

Een handige manier om boeken met elkaar uit te wisselen. En het stimuleert de kinderen om te lezen!

Schoolbib door leerlingen zelf uitgebaat

VBS De Wegwijzer in Boortmeerbeek heeft een eigen bibliotheek die door de leerlingen zelf uitgebaat wordt. Een vijftiental bibliothecarissen van het 5e en 6e leerjaar werken vrijwillig wekelijks één middagspeeltijd in de bib. Een ex-lid van de ouderraad coördineert de bibwerking.

Bekijk het [praktijkvoorbeeld van de schoolbib](#)

Inspiratie leesacties voor secundair onderwijs

Wat is het?

In deze fiche vind je inspiratie om in het secundair onderwijs rond lezen en voorlezen te werken.

Er worden twee activiteiten voorgesteld waarbij leerlingen op school werken rond taal en (voor)lezen. Telkens worden de ouders erbij betrokken.

Gedichtenbundel

In het kader van de poëzieweek vraag je aan de leerlingen om een gedicht te schrijven over hun gevoelens of gedachten over een actueel thema, bv de coronaperiode, klimaatverandering, vluchtelingencrisis...

De gedichten worden gebundeld en bezorgd aan alle leerlingen, het schoolteam en aan de ouders. Je kan er een voorstellingsevenement aan koppelen waarbij leerlingen hun gedichten voorlezen voor publiek.

Is er een ouderwerking op school? Vraag hen dan om mee te helpen met de organisatie van het evenement: bekendmaking bij de ouders, onthaal, drankbediening, lay-out van de gedichtenbundel...

Tips! / Hoe kan je variëren?

- Neem een kijkje in het praktijkvoorbeeld op de VCOV website '[Gedichtenbundel, de beleving van coronatijden door kinderen en leraren](#)'
- Zoek je inspiratie voor leuke activiteiten in de poëzieweek? <https://www.poezieweek.com/school/>
- De Poëzieweek leent zich voor heel wat leerrijke activiteiten:
 - o een workshop van de Belgische Improvisatie Liga
 - o een dichter op school
 - o gedichten in sms-taal of in het dialect
 - o een rap-sessie
 - o een stuk van een gedicht op een kaartje en een zoektocht naar het andere stuk
 - o gedichten in de thuistaal met de vertaling in het Nederlands erbij

Voorleesdag in het secundair onderwijs

Ook in het secundair onderwijs vinden jongeren het fijn als er voorgelezen wordt. Het stimuleert hen om zelf te lezen. Grijp de voorleesweek die jaarlijks in november plaatsvindt aan om een voorleesactie uit te werken.

Hoe ga je te werk?

Lanceer een maand voor de voorleesweek een oproep naar de ouders om te komen voorlezen in de klas van hun kind. Je kan de ouders vragen om een verhaal mee te brengen of je kan als leraar zelf enkele verhalen selecteren op niveau van de groep.

Tips! / Hoe kan je variëren?

- Laat je inspireren door het praktijkvoorbeeld op de VCOV website [‘Ouders lezen voor in SO’](#)
- Vraag aan de ouderwerking om mee te doen en een verhaal voor te lezen in de klas van hun kind.
- Laat ouders een verhaal vertellen of voorlezen in hun thuistaal. Lees zelf de vertaling voor.
- Zoek je mooie anderstalige boeken? Krijg je graag tips voor een meertalig verteluurkje? Neem dan een kijkje bij [O Mundo, een kleine wereldbibliotheek](#). O Mundo is een project van Iedereen Leest dat de mooiste prentenboeken uit de hele wereld wil binnen brengen in multiculturele klassen.
- Stimuleer de ouders om vragen te stellen aan de kinderen en/of hun verhaal te illustreren met prenten.
- Werk samen met de lokale bibliotheek en laat de jongeren zelf verhalen voorlezen in de bib voor een groepje ouders met jonge kinderen.

